

sosialurin

telf. 14720 . 11820

box 76, 3800 Tórshavn

Útgevari: Føroya Javnaðarflokkur

Fyritaksstjóri: Tórfinn Smith

Blaðstjóri: Vilhelm Johannesen (ábyrgd)

Bládmenn: Hogni Djurhuus

Jóhann Mortensen

Jan Müller

Lýsingar: Arne Thomsen

Uppseting: Sosialurin

Prent: Dimmalætting

Burturkastið

TAÐ eru ikki mong ár síðani, at menn av álvara fóru at hugsa um at gera nakað álvarsamt fyri at sleppa undan øllum tí óruddi og burturkasti, sum fall frá nútíðarsamfelagnum.

LOYSNIR vóru funnar so hvørt sum trupulleikarnir vuku. Men hesar loysnir vórðu allar meira og minni løtuloyšnir, soleiðis sum vit hava sæð tær taka seg upp aftur her og har.

Í HØVUÐSSTAÐNUM funnu teir eina loysn fyri 10 árum síðani. Hetta var ein loysn, sum meginparturin av borgarunum — fyri ikki at siga hin stóri parturin av borgarunum — vóru illa nøgdir við, tí loysnin varð funnin úti í vakrasta náttúruøkinum uttan fyri Havnina, í Havnardali. Eftirtíðin kom at prógva, at hetta var ikki nøkur heppin loysn.

OG NÚ er at enda stovnst sett eitt kommunalt samtak, sum skal taka sær av hesi tørvandi uppgávu. Tað er bert stórt spell, at tað heldur ikki á hesum sinni skuldi hepnast at finna eina loysn, sum allar kommunur kundu fremja í felag.

TAÐ ER stórt spell, at lokalpolitikarin er so burturav heftur at sínum egna sjónarringi, sum sjáldan røkkur longur enn til egna eingjargarðar, tá uppgávan so avgjørt ikki kann loysast til fulnar, uttan so at kommunurnar taka seg saman í ein stóran felagsskap.

VIT skilja ikki teir kommunalpolitikarar, sum ikki duga at síggja heildarloysnina framum onkra løtuloyšn. Og vit skilja ikki politikararnar í Havn, sum bara síggja fram til kommunumarkið.

FYRI høvuðsstaðin má tað liggja ein ábyrgd útum vanligu kommunala ábyrgd eisini at vera við til at loysa uppgávur í felag, sum meira síggja almenna tørvinn á hesum øki loystan sum eina felagsskunnala uppgávu enn eina avbygda kommunala loysn.

Eg havi ligið 4 vikur á Landssjúkrahúsinum, áðrenn tann langa vitjanartiðin kom í lag. Eg var seingjarliggjandi 3 tær fyrstu vikurnar.

Eg gjørdi sjúkrasystur um greitt, at fólk, ið ætlaðu at vitja meg, máttu koma og fara, tá ið tað hóskaði mær. Tað var gaman í! Eg gjørdi starvsfólkunum greitt, at um tey ikki gingu mær á mæti hesum viðvikjandi, so máttu tey stóran part av degnum sita við song

mina og práta við meg, so eg ikki kom í sálarkreppu av at liggja óvirkin í songini. Men øll vóru beinsom, eingin vitjanartið galt fyri mitt viðkomandi.

Ein tíma vitjanartið er fyri tey, ið ikki tíma at vitja á sjúkrastovnum, eitt páskot at sleppa frá sjúklinginum, ið hungur eftir kontakt við lívið uttan sjúkrastovnið. Vit skulu ikki gerast »sjúkari« enn vit eru, men sum skjótast fáast á fótur.

Long vitjanartið nerver als ikki arbeiðsgongdina. Tá ið eg skuldi hava sproytur, kundu tey vitjandi væl vera inni. Meg nervaði tað ikki. Stovugongdin gekk so skjótt, at tey vitjandi væl kundu biða uttanfyri teir minuttirnar, tað tók. Annars bleiv mest gjørt burtur úr stovugongd fyrrapartin.

Læknarnir søgdu ofta við seinnapartsstovugongdina við meg, tá eg hevði vitjan:

— Tygum hava betri av

at fáa vitjan enn at tosa við okkum. Her gongur alt sum tað skal.

Tá ið vitjanartiðin byrjar kl. 16, er tað mesta arbeiðið liðugt á sjúkrastovnum. Tá keðir ein seg, um ein liggur í songini ella gongur uppi. Sum bygdarfólk var tað gott, at familja mín kundi koma, tá ið tað hóskaði inn í ferjusamband o.a.t. Familja mín í Havnini vitjaði meg millum kl. 20—22, tey skuldu jú passa arbeiði sitt. Hugnaligt var tað at fáa vitjan tá og drekka kaffi saman, sum tey fryntligu starvsfólkini bóru okkum. Tá ið tann, ið hevði vitjað meg, var farin, var tíð hjá mær at leggja meg at sova. Eg slapp undan at liggja einsamallur og føla sálarkreppu einsemi — evt. fáa eina »hospitalspsykosu«.

Tað er ein menniskjarrættur at vera í einsemi, tá ið ein loysir sær buksurnar. Tað segði eg við læknarnar. Teir skiltu

meg og sjálvt um eg hevði strangar orðar um ikki at lyfta høvur frá koddá, so slapp eg einaferð um dagin í rúm fyri meg sjálvan at loysa mær buksurnar. Tað hevur als einki við langa vitjanartið at gera.

Um sjúklingur ikki orkar at fáa vitjan, so finna sjúklingur, vitjandi og starvsfólk nokk út av, hvussu skal skipast fyri. Tað hevur heldur einki við vitjanartiðina at gera.

Um langa vitjanartiðin ikki verður galdandi, er tað ikki longur eitt »Landssjúkrahús«, sum eitt »Havnarsjúkrahús« fyri havnarfólk.

Virus

Ps:

Hví kann Landssjúkrahúsið ikki hava langa vitjanartið, tá ið Ríkishospitalið kann?

Á Ríkishospitalinum sóu vit fjarsyn til kl. 1 um náttina í upphaldsstovuni á neurokirurgisku deildini.

tjak og meiningar

Vit gera lesarar okkara varugar við, at treytni fyri at fáa lesarabrev upptikin undir hesum teiginum er, at blaðstjórnin veit, hvør hevur skrivað brevíni.

BYGGIÐ EINA FELAGS BRENNISTØÐ!

Vit, sum vuku upp í 30-unum, kunna ikki annað enn fegnast um allan tann framburð, sum er farin fram síðan tá — ikki minst av javnaðarmanna ávum.

Tað er ein gleði at kunna vita sær, at øllum samfelagsins borgarum eru tryggjað javnbjóðis kor, og tí betala vit fegin til land og kommunu tann skatt, sum okkum er á líknaður, men máti skal kortini vera við, hvussu húsat verður við skattapengunum.

Her hugsi eg um ruskovnin sum skal byggjast. Nú hevur ein í fleiri ár hoyrt um ætlanina hjá kommunufelagnum og tóktist tað ógvuliga skilagott at byggja í felag; men so hoyrdist knappliga, at Havnar kommuna vil hava sín egna ruskovn. Tá politikararnir, sum vit hava valt inn í býráðið, hildu tað, mátti tað vera rætt, uttan eg sjálv havi

givið mær stórvegis farum, hvussu spurningurin skal loysast. Men eftir at hava lisið Sosialin frá leygardegnum, kann eg ikki siga annað enn, at eg eri stórliga skuffað av býarpolitikarum okkara.

So vilt eg dugi at síggja, eru allir flokkarnir spurdir um ein kommentar til málið og gjøgnumgangandi eru teir fyri at Havnin byggir sína egna brennistøð, men argumentini!!! Høvuðsargumentið er, at Havnin av erfaringum bert skal betala og síðani einki hevur at skula sagt, men hetta visir bara, at teir slettis ikki hava sett seg inn í málið — og slettis ikki Jákup Sune Jacobsen, sum annars er ein sentralur figurur í málinum, av tí at hann er formaður í tekniskuneyvnd.

So vilt eg dugi at skilja av samrøðuni við Vilhelm Johannesen og Jógvan Páll Lassen, so

fær Havnar kommuna líka nógv ávirkning sum hin kommunurnar fáa! Hvat er tað so tit mæna um, seta tit tykkum slettis ikki inn í tingini? Av tí sum Heini Olsen sigur, sum er sera skilagott, framgongur so týðuliga, at tað verður nógv biligari at byggja eina brennistøð saman og eisini framgongur tað týðuliga, at hon (ein felags brennistøð) verður nógv biligari at reka. Kom so Leivur Johannesen, tí tú sigur jú, at ein støð bara fyri Havnina er biligari; kom fram við argumentum og berokningum!

Nei, ikki trúgvi eg, at tit báðir Jákup Sune Jacobsen og Leivur Johannesen hava uppbakning millum tykkara veljarar við at velja eina loysn, sum í fyrsta umfari kostar kommununi 5 til 6 milliónir meira í investeringum, og sum í øðrum umfari kostar hvørjum borg-

ara í Havnini næstan eina krónu meira um vikuna at reka enn at fara saman við øllum hinum kommununum.

Og eitt annaðugu tit eisini minnst til, at sum javnaðarmenn kunnu tit ikki vera bekentir bert at hugsa um Havnina, tí tað skuldi verði ein sjálffylgja, at tit eisini hugsaðu um tær minni mentu kommunurnar, sum ikki njóta so nógv gott av tí almenna sum Havnin, m.a. í øktari skattainntøku.

At enda vil eg takka Sosialinum fyri góðar upplýsingar frá øllum síðum.

Broytir býráðið ikki avgerð sína, og hugsar fyrst og fremst um Havnina, so gevi eg Vilhelm Johannesen rætt í tí hann sigur: so hava býráðslimirnir í Havn skrivað sína egna umsókn um at vera loystir úr starvi.

J. E. M.M.

HVUSSU KUNNU TIT HÚSAST SAMAN?

Nú hava vit so leingi lisið um atgerðir Óla Breckmanns í Sosialinum, og har hava verið nógv av

dúkandi góðar greinir um hetta, frá oddafiskum innan javnaðarflokkinn og øðrum. Sosialurin hevur verið

ein verndarskansi fyri fólkaraðsligu rættindunum móti yvirgangskroppum fólkaflokksins, og eftir

øllum at døma kann onki vera, sum er felags fyri